

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 22972/2024
15.05.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужила АА и ББ, обе из ..., чији је заједнички пуномоћник Јелица Бошковић, адвокат из ..., против тужених ВВ и ГГ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Данило Пашајлић, адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужила изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 332/24 од 17.07.2024. године, у седници одржаној 15.05.2025. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужила изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 332/24 од 17.07.2024. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужила изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 332/24 од 17.07.2024. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Рашкој П 300/22 од 03.11.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се према туженима, као правним следбеницима пок. ДД, утврди да су тужиле сувласници по основу наслеђа на по 1/6 идеалних делова кат. парцеле 2074 КО ..., потес „... вода“, по култури шума, четврте класе, укупне површине 20358 м², све према Листу непокретности 995 КО ..., што би тужени били дужни да признају и дозволе тужилама да упишу своје право код Службе за катастар непокретности Рашка на основу пресуде која би представља основ за упис права својине на означеној парцели у корист тужила. Ставом другим изреке, обавезане су тужиле да туженима солидарно на име трошкова поступка исплате износ од 139.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 332/24 од 17.07.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужила и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужила за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиље су благовремено изјавиле ревизију због погрешне примене материјалног права, с позивом на одредбе члана 404. ЗПП.

Применом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23-други закон), посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда, потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права. Према ставу 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од пет судија.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије на основу члана 404. став 2. ЗПП Врховни суд је нашао да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, на основу члана 404. ЗПП. Одлуке у парницама са тужбеним захтевом као у овом случају зависе од утврђеног чињеничног стања. Предмет тужбеног захтева је утврђење права сусвојине тужиља по основу наслеђа иза пок. ДД (оца тужених) на по 1/6 идеалних делова спорне кат. парцеле. Према утврђеном чињеничном стању, деда парничних странака сада пок. ЂЂ имао је три сина: оца тужиља ЕЕ (преминуо 1983. године), ЖЖ (преминуо 1986. године) и оца тужених ДД (преминуо 1988. године), који су првобитно живели у породичној задрузи. Браћа су, по смрти оца, 1966. године извршили деобу пољопривредног имања које су наследили, чији предмет није била предметна кат. парцела. Даље, браћа ЖЖ и ДД (отац тужених) и супруга покојног ЕЕ (оца тужиља), ЗЗ као његова наследница, извршили су 1985. године деобу и остале пољопривредне и друге имовине која се водила на њих по поседовним листовима 79, 99 и 101 КО ..., чији предмет није била предметна кат. парцела. Предметна парцела је по првом аеро-фотограметријском премеру из 1964. године била уписана на оца тужених ДД (Поседовни лист 101 КО ...). Од 1989. године парцела је уписана као друштвена својина на ШИП „27. Новембар“ из Рашке (Поседовни лист 309 КО ...) као корисника, затим као својина Републике Србије, државна својина, са правом коришћења ЈП „Србијашуме“ Београд - Шумско газдинство „Шумарство“ Рашка (Поседовни лист 309 КО ...) и коначно у складу са израђеним катастарским оператом за КО ... из 2004. године и чланом 102. став 4. Закона о планирању и изградњи као јавна својина Републике Србије, са правом коришћења ЈП „Србија шуме“ Београд (Лист непокретности 265 КО КО ...). Правноснажном пресудом Основног суда у Рашкој П 158/20 од 08.03.2021. године, утврђено је да су тужиоци ВВ и ГГ, а овде тужени, као правни следбеници пок тужиоца ДД (по његовој тужби поднетој 19.07.1990. године) власници на по 1/2 идеална дела предметне кат. парцеле, што су тужени у тој парници Република Србија и ЈП „Србија шуме“ – ШГ „Шумарство Рашка“ дужни да признају и дозволе да тужиоци буду уписани код Службе за катастар непокретности Рашка као сувласници по овој пресуди, која представља основ за упис права својине на означеној катастарској парцели у њихову корист и да наведену парцелу тужиоцима предају у државину. Након тога, овде тужени су исходовали упис права својине на предметној кат. парцели у Листу непокретности 995 КО ... са по 1/2 идеална дела.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да нису испуњени услови за усвајање тужбеног захтева тужиља за утврђење права сусвојине на предметној кат. парцели по основу наслеђа из њиховог оца пок. ЕЕ са траженим уделима, јер нису доказале у смислу члана 231. став 1. ЗПП да је иста представљала зајединичку својину браће: ЖЖ, њиховог оца ЕЕ и оца тужених ДД, као правних следбеника пок. ЂЂ, која се само формално водила на оца тужених ДД како би се спречило одузимање вишка земљишног пољопривредног фонда сходно члану 3. став 1. тачка а. Закона о аграрној реформи и национализацији („Службени лист ДФЈ“, бр. 64/45 ... „Службени лист СФРЈ“ бр. 10/65) и Законом о пољопривредном земљишном фонду општенародне имовине („Службени лист ФНРЈ“ бр 22/53). По оцени Врховног суда, имајући у виду садржину тражене правне заштите, начин пресуђења и дате разлоге о основаности тужбеног захтева у овом случају нису испуњени услови за примену института посебне ревизије из члана 404. Закона о парничном поступку. Не постоји потреба за разматрањем правног питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, за уједначавањем судске праксе, нити је потребно ново тумачење права у погледу примене члана 231. Закона о парничном поступку (који се односи на примену правила о терету доказивања), већ се то питање решава зависно од конкретне чињеничне и правне ситуације. У конкретном случају, Врховни суд је нашао да су нижестепени судови према чињеницама утврђеним у овој правној ствари донели одлуку у складу са правним ставовима израженим кроз одлуке Врховног касационог суда и Врховног суда донетим у истим чињеничним и правним ситуацијама.

Осталим ревизијским наводима се побија правилност утврђеног чињеничног стања што не може бити предмет посебне ревизије, нити разматрања суда по посебној ревизији.

На основу изнетог, применом члана 404. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Наиме, одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој правној ствари ради утврђења права сусвојине поднета је 19.07.2020. године, а вредност предмета спора износи 10.000,00 динара.

Имајући у виду да се ради о имовинскоправном спору у коме се тужбени захтев односи на неновчано потраживање, у коме побијана вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 40.000 евра према средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то је Врховни суд нашао да је ревизија недозвољена.

На основу члана 413. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић